

Námsvísir 2020-2021

Fag: íslenska

Kennari: Hörður Ríkharðsson

Tímafjöldi á viku: 6

Bekkur: 9. og 10.

Kennsluáferðir og skipulag: Orðaforðavinna í anda verkefnisins orð af orði, samþætting námsgreinanna íslenska og samfélagsfræði. Hópavinna, þemavinna og einstaklingsvinna.

Grunnpættir menntunar

Grunnpáttur	Áherslupættir
Heilbrigði og velferð	Seigla, þrautseigja, það að gera mistök er í lagi því það þýðir að þú hefur reynt.
Jafnrétti	Allir eiga að geta unnið með öllum.
Lýðræði og mannréttindi	Samkennsla með samfélagsfræði, fjölbreytt nálgun.
Læsi	Heimalestur, yndislestur, lestrarkannanir, gagnvirkur lestur, hugarkort, orð dagsins, orðhlutavinna.
Sjálfbærni	Samkennsla með samfélagsfræði. Stefnt að verkefni með náttúrufræði líka.
Sköpun	Ritun, verkleg vinna með Íslendingasögu.

Áætlun

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið/markmið	Kennslu- / námsaðferðir	Mat
Talað mál, hlustun og áhorf	Efni frá kennara. Kynningar á valbókum og ljóðaflutningur. Stefnt að notkun vefefnis, hljóðvarpa, útvarps- og sjónvarpsefnis.	<ul style="list-style-type: none"> • flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas, • gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu, • nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar, • hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis,	Kynningar á hinum ýmsu verkefnum þar sem nemendur þurfa m.a. að meta samnemendur. T.d. vefsíðukynning, kynning á hópverkefnum um Gísla sögu og innihaldi heimildaritgerðar.	Matslistar kennara. Jafningjamat og sjálfsmat.

		<p>upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt, • átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi. 		
Lestur og bókmenntir	<p>Valbók (nemendur velja á milli 6-7 bóka sem kennarar þjóða uppá). Ljóð af ýmsu tagi. Grettis saga Þjóðsögur, goðsögur, dæmisögur og smásögur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað, • skilið mikilvægi þess að geta lesið og eflt eigið læsi, • greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum efnisatriða, • gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því, • lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar 	<p>Skýrslugerð, ýmis bókmenntahugtök kennd og æfð. Útdrættir skrifaðir og stórt verkefni um Gísla sögu unnið. Verklegt hópverkefni um Gísla sögu og einstaklingsverkefni um valbók. Lesefni samfélagsfræðinnar notað.</p>	<p>Verkefna- og skýrsluskil metin. Próf úr Gísla sögu. Prófað úr ýmsum bókmenntahugtökum og nemendur æfðir í að nýta sér hjálpargögn.</p>

		<p>Íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta,</p> <ul style="list-style-type: none"> • notað algeng hugtök í bragfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum, • leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúverðugleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið gagnrýna afstöðu til þess, • valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa. 		
Ritun	<p>Fjölbreytt ritunarverkefni verða unnin og metin, m.a.:</p> <p>-Heimildaritgerð, samvinnuverkefni í</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær, 	<p>Ritunarverkefni verða mest unnin í skóla en einnig svolítið heima.</p>	<p>Verk nemenda verða lesin og gefin umsögn fyrir. Forritið Classroom notað til skila. Stafsetningarkannanir – aðallega verður notast við gömul</p>

	<p>Íslensku og samfélagsfræði. -Frum samið ljóð. Frjálst form og umfjöllunarefni. - nokkrar styttri æfingar, æft að umorða texta. -Stafsetningar-æfingar og kannanir. -Unnið með orðhluta og setningafræði.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar, • tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og er óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun, • beitt reglum um rétttritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu og gerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda, • valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi, • notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um, 		<p>samræmd, alltaf farið yfir þær stafsetningarreglur sem nota þarf í könnunninni áður en hún verður tekin. Reglur látnar standa á töflu á meðan upplestur er – nemendur geti yfirfært reglu yfir í notkun.</p>
--	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • skrifað rafrænan texta og tengt texta, mynd og hljóð eftir því sem við á, gerir sér grein fyrir lesanda og miðar samningu við hann. 		
Málfræði	<p>Málið í mark, óbeygjanleg orð. Ljósrituð verkefni frá kennara um fallorð og sagnorð. Einnig orðhlutafræði og setningafræði.</p> <p>Nota hugarkort í tengslum við orðflokkavinnu. Handbókin Málfinnur verður notuð, bæði við æfingar og mögulega við próftöku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess, • valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi þess að rækta orðaforðann og nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun, • flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna, • áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir 	Innlagnir og töflukennsla. Umræður, hugarkortavinna og lögð áhersla á samvinnu nemenda og notkun handbóka. Verkefnavinna í vinnubókum.	Kaflapróf og annarpróf. Vinna í tímum og verkefnabók.

		<p>hlutverki þeirra í eigin texta og annarra,</p> <ul style="list-style-type: none"> • notað fleyg orð, <p>algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og gerir sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni.</p>		
--	--	--	--	--